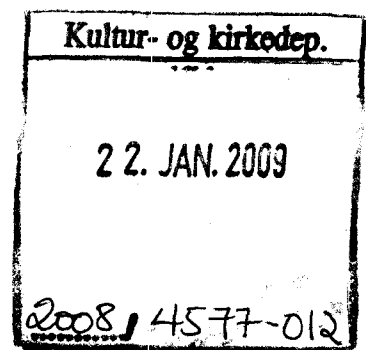

Kultur- og kirkedepartementet
Attn: Underdirektør Øivind Danielsen
Boks 8030 Dep
0030 OSLO

Oslo, 20. januar 2009

Høring om kvotefordeling av stipend og garantiinntekter for kunstnere 2009.

Norske Dansekunstnere viser til departementets brev mottatt 19. desember 08 der det bes om merknader til forslaget til kvoter fra Statens utvalg for kunstnerstipend innen 21. januar i år.

Norske Dansekunstnere har gjennomgått forslaget til utvalget. Notatet fra utvalget som er oversendt organisasjonene er komplekst og baseres også på egen statistikk fra Statens kunstnerstipend som ikke følger med som vedlegg. Dermed blir det også vanskelig å gå inn i noe av statistikken som er satt opp.

Norske Dansekunstnere viser til vårt innspill til Utvalget sendt 20.10.08, med kopi til Kulturdepartementet. Innspillet vedlegges her. Våre merknader gikk da på den henvisning Kulturdepartementet og senere Stortinget har vedtatt i forbindelse med fordeling av de nye hjemlene for arbeidsstipend.

"Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere skal ved innstilling om kvotefordeling ta hensyn til forskjeller i kunstnergruppens inntekter, jf. undersøkelsen av kunstnernes aktivitets-, inntekts- og arbeidsforhold." Det foreslås opprettet 15 nye arbeidsstipend, hvorav midlene til 4 av disse omdisponeres fra ledige garantiinntekter.

Norske Dansekunstnere er skuffet over at utvalget kun foreslår totalt 3 nye arbeidsstipendhjemler til dansekunstnere av totalt 22 arbeidsstipendhjemler, og vi stusser over Utvalgets begrunnelse i "søkersjanse" fremfor å følge Stortingets beslutning om at det er inntektsmessige forhold som skal ligge til grunn for fordeling av stipendiene.

"Søkersjanse"

Vi viser til Utvalgets uttalelse om at deres funn ikke harmonerer med konklusjonene i Telemarkforsknings rapport, (s 187-188 – se vedlegg). Utvalget uttaler at dansekunstnere er høyt prioritert når man ser på *forholdet mellom søkere og tildelinger*, mens de tre andre gruppene (billedkunstnere, kunsthåndverkere og fotografer) ligger dårligere an, særlig ligger fotografene dårligere an.

Utvalget spør seg om det er en undersøkning blant dansekunstnere da differansen mellom levekårsundersøkelsens funn og tallmaterialet i SKS er betydelig.

Norske Dansekunstnere mener vurdering av "søkersjanse" er irrelevant så lenge total kvote stipendier er lav. Det spiller ingen rolle om 10, 100 eller 200 søker dersom det ikke er noen hjemler ledige. Sjansen er lik null uansett.

Vi kan forklare undersøkning med at stillstanden i kvoter på arbeidsstipend i over 10 år, totalt få arbeidsstipend og få yngre arbeidsstipend, har ført til at dansere og koreografer lar være å søke fordi de "vet" at de ikke har sjanse til å motta stipend. Mange har også erfaring fra å få gjentatte avslag og mister motet av den grunn.

Inntektsgrunnlag bør legges til grunn.

Vi mener imidlertid at dette *ikke* bør danne grunnlag for Utvalget svake prioritering av stipend til dansere og koreografer. Utvalget burde isteden rette seg etter Stortingets vedtak om å legge arbeids- og inntektsforhold til grunn for fordeling av stipendkvoter og gå dypere inn i tallmaterialet fra Telemarkforskning(TM) vedrørende kunstnernes inntekt.

Norske Dansekunstnere viser samtidig til at Kulturdepartementet høsten 2008 bestilte bearbejdede tall fra TM som viser forskjellene i inntekt mellom dansere og koreografer. (I TMs førsteutgivelse var disse behandlet som samlekategori *dansekunstnere*.) Disse tallene var ikke klare da utvalget fattet sitt vedtak.

Departementet har mottatt dette oppsplittede tallmaterialet og Norske Dansekunstnere ønsker å vise til følgende tabeller fra dette:

Tabell 6-1 (lik som TMs førsteutgivelse).

Tabell 7-3 oppsplittede tall dansere/koreografer, viser forskjell i sammensetning av kunstnerisk inntekt for de to gruppene våre.

Tabell 8-6 rangering av kunstnergrupper etter korrigert **kunstnerisk inntekt** 2006 viser et annet bilde enn TMs førsteutgivelse; koreografene har lavere kunstnerisk inntekt enn kunsthåndverkene.

Rekkefølgen fra bunnen og oppover blir:

1. Kunstneriske fotografer 68,8
2. Billedkunstnere 88,0
3. *Koreografer* 103,8
4. Kunsthåndverkere 106,1
5. *Dansere* 139,5

Tabell 8-8 gjennomsnittlig **total inntekt** pr kunstnergruppe 2006 korrigert for utvalgsskjevheter. Rekkefølgen fra bunnen og oppover blir:

1. Kunsthåndverkere 212,7
2. Billedkunstnere 221,4
3. *Koreografer* 224,1
4. Kunstneriske fotografer 225,0
5. *Dansere* 235,1

Dette tallmaterialet viser altså at koreografenes kunstneriske inntekt ligger lavere enn kunsthåndverkere og dansere. Når det gjelder gjennomsnittlig inntekt totalt har koreografene lavere inntekt enn kunstneriske fotografer og dansere.

Departementet har bedt SKS å vurdere kvoter i forhold til inntekt. Der ligger dansere og koreografer nederst på tabellene sammen med gruppene billedkunstnere, kunsthåndverkere og fotografer. Men selv blant lavinntektsgruppene kommer vi altså dårlig ut i forhold til stipendkvoter.

Vi har også tillatt oss å se på tabell 3-2 oversikt over utviklingen i medlemskap for organisasjonene. Norske Dansekunstnere har hatt en vekst fra 1980 da medlemstallet var 273, 1986 var tallet 283, 1994 var tallet 407 og i 2006 var medlemstallet 640. Departementet kan tilsvarende se medlemsutviklingen blant de øvrige lavtlønnede kunstnergruppene i tabell 3-2. Til orientering; NoDas medlemstall pr 1.1.09 er 778.

Rekrutteringen til danser og koreografyrket er stort, kjønnsbalansen er svært skjev, alderssammensetningen er også spesiell sett i forhold til andre kunstneryrker.

Norske Dansekunstnere har stor forståelse for andre kunstnergruppers behov, men vi mener at tiden nå er inne for å prioritere dansere og koreografer i kvotefordelingen utover det utvalget foreslår.

Vi ønsker å fremføre følgende:

Behovet for økte arbeidsstipendhjemler er stort.

Fakta:

Kvoten til arbeidsstipend for dansekunstnere ble sist økt i 1998 med 2 hjemler fra 6 til 8 hjemler.

Kvoten for yngre arbeidsstipend for dansekunstnere ble økt i 2001 med 2 hjemler fra 14 til 16 hjemler.

Dansekunstnere har minimale kollektive og individuelle vederlagsmidler. Dette skyldes kunstartens form, dvs at forestillingene skjer i øyeblikket for et definert tilstedeværende publikum. Vederlagsmidler for dans opptjenes kun via NORWACO, og størrelsen på vederlag avgjøres av at det er lite danseverk vist i fjernsyn. Sett i forhold til de fleste øvrige kunstnergrupper som har vederlag fra GRAMO, TONO, BONO, LINO, bibliotekvederlag og utstillingsvederlag i tillegg, blir vederlag til dansekunstnere fra NORWACO minimalt.

Arbeidslivet som danser eller koreografer preges av institusjonsløshet, de fleste arbeider som løsarbeidere med korte engasjementer. Samtidsdansen har kun 12 faste danserstillinger ved Carte Blanche i Bergen. Det er ingen åremålsstillinger for dansere ved de offentlige teatrene. Noen få dansere har korttidsengasjement ved institusjonsteatrene, særlig innen musikalsjangeren.

Det finnes ingen faste stillinger for koreografer i de offentlige teatrene, Carte Blanche eller Nasjonalballetten. Noen få koreografer korttidsengasjeres ved offentlige teatre og CB.

Gradvis økning i produksjonsmidler til dans de siste tre årene har ikke gitt uttelling på kunstnernes inntekter.

Økningen i produksjonsmidler til dans gjennom Norsk kulturråd og Fond for utøvende kunstnere skjer gradvis, og vi kan konstatere at økningene ikke gir utslag i lønningene til dansere og koreografer i 2006 i følge TM

Styrkingen av dansekunst gjennom styrket infrastruktur som Dansens Hus, PRODA, Stellaris Dansteater m.m. har foreløpig ikke generert økte inntekter for dansere og koreografer.

Konklusjon:

Vi mener momentene over taler for at departementet bør se på kvoteforslaget fra Utvalget for Statens kunstnerstipends på nytt og håper dette kan føre til økt antall hjemler til kategorien dansekunstnere.

Norske Dansekunstnere vil gå i dialog med Statens kunstnerstipend for å styrke informasjonen om stipendordningene som forhåpentlig vil lede til økt søkerantall.

Vi er tilgjengelige for ytterligere informasjon dersom departementet har behov for det.

Vennlig hilsen

Norske Dansekunstnere, forbundet for dansere, koreografer og pedagoger

Tone Øvrebø Johannessen
Forbundsleder

Kopi: Statens kunstnerstipend

Vedlegg:

Kopi av NoDas brev til Utvalget 20.10.08.

Kopi av s 187-188 TMs undersøkelse

Kopi av detaljert tallmateriale fra Telemarksforskning for dansere og koreografer